

Muuga konteinerterminali 17. kai rajamine

**Riigikontrolli esitlus
Riigikogu riigieelarve
kontrolli komisjonis
24.09.2012**

Riigikontrolli auditi põhijäreldused

- Riigihangete seaduse reeglitest ei peetud kinni hankekonkursi korraldamisel, hankelepingu sõlmimisel ja selle muutmisel.
- Töövõtjale tehti 28,9 miljoni kroonine lisamakse selliste kulutuste korvamiseks, mida töövõtja tegelikult ei teinud.
- AS Tallinna Sadam juhtkond ei olnud selle hanke korraldamisel piisavalt hoolas.

Vastused auditiaruandele

- Sadama juhatus ei nõustunud ühegi hinnanguga.
- Sadama nõukogu teatas, et kujundab oma seisukoha pärast täiendavate õiguslike ja tehniliste ekspertiiside tulemuste läbiarutamist.
- Rahandusministeerium teatas, et teeb otsuse pärast seda, kui ministeeriumi finantskontrolli osakond on lõpetanud Ühtekuuluvusfondi toetuse lõpetamise deklaratsiooni koostamise toimingud.
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vastas mitte kui sadama asutajaõiguste teostaja, vaid kui Ühtekuuluvusfondi toetuse kasutamise korraldaja-hindaja. Ministeeriumi hinnangu kohaselt järgis Sadam ÜF raha kasutamise reegleid.

Millal hankeleping sõlmiti? - 1

- Probleem - kui hankeleping sõlmiti riigihankemenetluse-väliselt, siis võib see olla Ühtekuuluvusfondist saadud rahast osa tagasinõudmise põhjuseks.
- Sadama seisukoht on, et hankeleping sõlmiti 24.05.2008, st ajal, kui töövõtja pakkumus oli jõus/riigihankemenetluse raames, ning et leping sõlmiti algses pakkumuses olnud tingimustel.
- Sadam eristab lepingu sõlmimist lepingu jõustumisest, leping olevat jõustunud allkirjastamisega 07.07.2008.

Millal hankeleping sõlmiti? - 2

- RHS kohaselt ei tohtinuks Sadam anda nõustumust hankelepingusõlmimiseks enne 14 päeva möödumist pakkumuse edukaks tunnistamisest. Sadam ei järginud seda keeldu. RHS kohaselt oli leping tühine.
- Sadam selgitab, et 09.05.2008 tehtud ettepanek lepingu sõlmimiseks oli tingimuslik, st ettepanekut tuleb käsitleda jõustununa 14 päeva pärast, st 24.05.2008.
- RaM juhise kohaselt ei olnuks leping tühine, kui hankija nõustumuses olnuks kirjas, et see ei jõustu enne 14 päeva möödumist. Antud juhul seda ei märgitud.
- Allkirjastatud lepingus olnud tingimused erinesid mõneti lepingu sõlmimisel kokkulepituist (tähtajad lepingu lisas, 17. kai konstruktsiooni muutmise).

Kas 17. kai konstruktsiooni võis muuta?

- Sadam väidab, et töövõtja võis lepingu täitmise käigus 17. kai konstruktsiooni muuta, veelgi enam – kaile sobiva konstruktsiooni valimine oli töövõtja kohuseks.
- Riigikontroll tõlgendab hankedokumente selliselt, et hankekonkursil osalenutelt sooviti pakkumusi hanke objektiks olnud rajatise tööprojekti koostamiseks ja ehitustööde teostamiseks, st 17. kai tulnuks rajada sellisena, nagu töövõtja seda oma pakkumuses lubas teha.
- Hankelepingus fikseeriti 17. kai konstruktsioon erinevana sellest, milles lepinguosalised tegelikult kokku olid leppinud.
- Kui terase hind poleks hüppeliselt kasvanud, oleks töövõtja kai konstruktsiooni muudatusest võitnud ligikaudu 90 miljonit krooni.

Kas 28,9 mln kroonine lisamakse oli õigustatud?

- Poolteist kuud pärast lepingu allkirjastamist nõudis Sadam 17. kai kandevõime suurendamist, et sellel saaksid töötada võimsamad kraanad.
- Töövõtja väitis, et peab selleks juba kavandatud vaiad tugevamate vastu vahetama, ja seetõttu tööd kallinevad 28,9 mln kr võrra.
- Tegelikult oli töövõtja juba 10 päeva pärast lepingu allkirjastamist otsustanud rajada 17. kai sellisena, et sellel saaksid töötada ka Sadama soovitud võimsamad kraanad. Vaiasid asendama ei pidanud. Lisamakse oli põhjendamatu.

Lõhkekehade olemasolu võimalusega arvestamine

- Sadam hüvitas töövõtjale osa lõhkekehadest tekitatud kahjust, 9 mln kr, ja tööde lõpetamise tähtaega pikendati 6 kuu võrra.
- Sadam ei teavitanud hankekonkursil osalenuid lõhkekehade olemasolu võimalusest liivas, mille kasutamist ta nõudis. St ta jättis osa pakkumiste tegemiseks vajalikust informatsioonist edastamata. See ei ole kooskõlas RHS-ga.
- Kui sadam oleks lõhkekehade esinemise võimalust hankedokumentides nimetanud, pidanuks pakkujad selle riskiga arvestama ja ei oleks saanud hilisemalt nõuda lõhkekehadest tekitatud kahju hüvitamist ning tööde tähtaja pikendamist.

Kas tööd tehti lepingu hinnast odavamalt?

860 vs 847 miljonit krooni

$$860 = 821 + 39$$

39 = varu, mis oleks võinud jääda kulutamata

Tänan!